

Učíme se navzájem IX: za poznáním a inspirací

Jak propojit udržitelné hospodaření, komunitní život a adaptaci na klimatickou změnu? Odpovědi hledala dvoudenní exkurze pokračujícího cyklu „Učíme se navzájem“, kterou 4.–5. listopadu 2025 uspořádala Celostátní síť pro venkov ve spolupráci s Krajským sdružením NS MAS ČR Moravskoslezského kraje.

Dva dny plné inspirace z Jihomoravského kraje

Příklady dobré praxe byly zaměřeny hlavně na řešení následků klimatických změn. Konkrétní ukázky pro plánované projekty nám zprostředkovali zástupci MAS Podbrněnsko. Seznámili jsme se s aktivitami z oblasti komunitně vedeného místního rozvoje (CLLD) a udržitelného zemědělství. Hlavním cílem akce bylo inspirovat se zkušenostmi z regionálních projektů realizovaných s podporou z Programu rozvoje venkova 2014–2020 (PRV), Strategického plánu Společné zemědělské politiky na období 2023–2027 (SP SZP) a dalších dotačních nástrojů.

- **Termín konání:** 4.– 5. listopadu 2025
- **Organizace:** CSV ve spolupráci s Krajským sdružením NS MAS ČR Moravskoslezského kraje
- **Lokalita:** území Jihomoravského kraje
- **Účastníci:** Zástupci MAS Moravskoslezského kraje, partneři CSV a další aktéři venkova Moravskoslezského kraje
- **Témata:** Úloha MAS při tvorbě a realizaci strategických plánů rozvoje venkova, podpora a diverzifikace v zemědělství, CLLD, udržitelnost a spolupráce

Ekofarma Člupy – příběh krajiny a lidí

První zastávkou byla návštěva rodinné ekofarmy Člupy, která vznikla díky zkušenostem získaným v zahraničí. Farmáři nám ukázali, jak lze spojit péči o krajinu s produkcí kvalitních bio potravin. Chov 100 ovcí Suffolk a krav plemen Aberdeen Angus a Jersey je realizován v souladu s udržitelností, uplatňuje regenerativní pastvu a pro-biodiverzitní opatření, která zvyšují zadržování vody a odolnost krajiny. Realizované projekty podpořené z PRV a současného SP SZP odráží vývoj a pokrok faremních činností, které se stále více diverzifikují. Příkladem je projekt s názvem „Agroturistika na farmě“, díky kterému byl pořízen moderně vybavený „tiny house“ a nové webové stránky.

Procházka s výkladem o tvorbě krajinných prvků a hospodaření na farmě.

Tiny house, pořízený díky podpoře z projektu PRV.

„Naše aktivity budou zvyšovat atraktivitu regionu a vytvářet prostor pro další podnikatele,“ uvedl spolumajitel Karel Šedivý. Ochutnávka řemeslných sýrů z kravského bio mléka nás přesvědčila o poctivé kvalitě je produktů.

Komunitní centra – srdce venkova

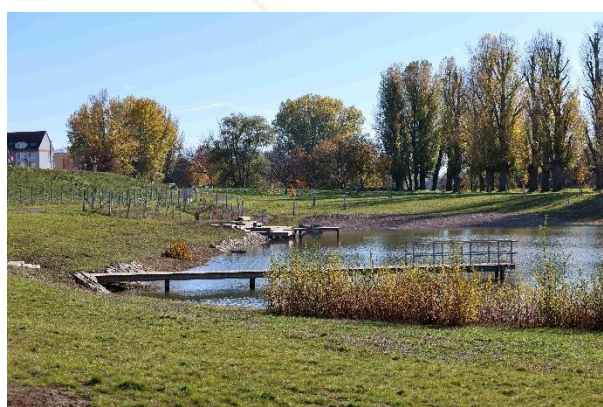
Další část programu patřila Branišovicím, kde účastníci navštívili komunitní centrum vybudované díky dotacím čerpaným z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP) a PRV. Diskuse se zaměřila na návrat nezaměstnaných na trh práce na venkově a uplatnění metody veřejných setkání, která pomáhají mapovat potřeby obyvatel. Starosta Mgr. Marek Sovka zdůraznil: „*Komunitní centrum není jen budova, je to prostor pro nové začátky.*“

Vinařství Válka – tradice s vizí

Rodinné biovinařství Válka, držitel mnoha ocenění, Vinařství roku a Farma roku 2023 atd., představilo šetrné způsoby hospodaření včetně adaptace na klimatickou změnu. „*BIO kvalita není trend, ale cesta, kterou jsme si zvolili,*“ řekl majitel a pokračovatel rodinné tradice Ing. Karel Válka. Syn Vojtěch doplnil jeho výklad pohledem na současné trendy marketingu a prodeje. Projekty podpořené z PRV a SP SZP umožnily rodinnému podniku pořízení moderních technologií i rozvoj agroturistiky.

Adaptace na klimatickou změnu – zkušenosti z MAS Podbrněnsko

Druhý den exkurze patřil Pohořelicím a Místní akční skupině Podbrněnsko. Diskuse se zaměřila na protipovodňová opatření, roli KLAR manažera, tzv. adaptačního manažera, a projekty podporující krajinnou mozaiku. Účastníci ocenili praktické příklady, jak zohlednit klimatické výzvy ve vyhlásování výzev a plánování opatření.

Starosta obce Židlochovice Ing. Jan Vitula prezentuje oceněný projekt Svratka nad Židlochovicemi: Povodňový park

Povodňový park Svratka – oceněná inspirace

Závěrečná zastávka vedla do Židlochovic, kde nám starosta obce Ing. Jan Vitula představil projekt Povodňového parku čerstvě oceněného Adapterra Awards 2025. Přírodě blízké revitalizační opatření v nivě Svratky ukázalo, jak lze spojit ochranu před povodněmi s obnovou ekosystémů, podporou biodiverzity a tvorbou esteticky i prakticky vstřícné krajiny.

Proč se stále učíme navzájem?

Exkurze pořádaná díky cyklu „Učíme se navzájem“ potvrdila, že využití dotací z PRV a SP SZP je jedním z klíčů k rozvoji venkova, ochraně krajiny a posílení komunit. Sdílení zkušeností mezi MAS a obcemi přináší konkrétní řešení pro udržitelnou budoucnost. Pestrý a zajímavý program byl účastníky vnímán velmi pozitivně, o čemž svědčily nejen pokračující rozhovory a debaty, ale rovněž podněty pro uspořádání podobné akce ve spolupráci s CSV v budoucnosti.

Zapsala dne 19. listopadu 2025

Ing. Vanda Myšáková, koordinátorka CSV Moravskoslezského kraje